

Izhaja
nišivo in
Francesco
Carducci
pošilja
na vračajo
Naročnina za celo leto: 15 L; za
pol leta 7.50 L; posamezna št. 30 stot.

NOVICE

za inozemstvo 30. L. Oglasi, za 1 mm
višine in širokosti 1 kolone (65 mm):
za trgovske in obrtne oglase 50 stot.,
za osmrtnice, zahvale, poslana, va-
bila L. 1'20, oglase denarnih za-
vodov L. 2'— Mali oglasi: 30 stot.
za besedo, najmanj L. 3'—

Mož!

Hm —! Mož —!
Beseda, ki lepo zveni: Ta ti je
mož! To je možak!
Ni lahko biti mož!
Posebno dandanes čujemo tož-
be, da je malo mož! Po nekaterih
vaseh pravijo naši kmetje, da še
samo »zvonik« je mož!
Kdo je tedaj mož?
Kaj pravi k temu naš dični Gre-
gorčič?
Le tisti je mož, ki ga krasi pravi
in trden značaj, le tisti, čigar de-
janje in nehanje se vedno in povsod
sklada z njegovimi načeli, na-
čela pa s stalnimi нравnimi pravi-
li!
Možu treba stalnosti v mislih in
dejanju! Kdor dan na dan spremi-
nja načela kakor kameleon svoje
barve, kdor omahuje med različni
strankami, tega ne moremo ime-
novati pravega moža! Pravi možak
se trdno drži svojih misli, ne za-
pusti jih nikdar, povsod ostane
stanovit, samo ne v zmoti! —
Velika dika moža je moška be-
seda! Na možko besedo lahko bolj
trdno zaupaš kakor na prisego
koga drugega! Kar ti mož obeta,
ti bo gotovo izpolnil, ker ga k te-

mu naganja njegov ponos in nje-
gova vest! Možaku lahko posodiš
na besedo, »figa možu« pa še na
pismo ne!

Pravi mož ima v sebi veliko
vrednost, ki jo vsak pošten človek
spoštuje! To svojo vrednost pa
mora tudi sam prav ceniti, v svesti
si mora biti svoje veljave. Ponosen
sme in mora biti mož, toda pre-
vzeten in ošaben nikdar! Ako se
svoje vrednosti ne zavedamo, ako
moškega ponosa v sebi ne čutimo,
kako naj bi nas drugi cenili in
spoštovali?!

Mož ne sme omagati po vsakem
najmanjšem zunanjem dogodku,
ne sme se uklanjati vsaki slučaj-
nosti! Sreča in nesreča se vedno
spreminjata v našem življenju, ža-
lost in veselje sta si sestrji, ki dru-
ga drugo za seboj vodita. V nesre-
či nam je treba biti krepki in sta-
novitni! To je možko, da človek
čuti udarec usode, pa da jih juna-
ško trpi in prenaša! Pa tudi v
sreči treba moštva! Neki nemški
pesnik pravi: »Na tem te bom spo-
znal, da si možak, ako se, ne samo
v nesreči, ampak tudi v sreči krep-
ko in zmerno ponašaš!«

Se-li zavedaš teh lastnosti?

Ali lahko trdiš, da si mož?

Latham je leta 1907 letel v višini
155 m, grof Lambert pa je dosegel
300 m. Naslednje leto je Latham na-
predoval na 1000 m, a spet je bil
premagani od Amerikanca Drexela,
ki je letel že 2000 m visoko. V letu
1914. je Legagneux letel v višini 5000,
v letu 1920 pa prekoračil Amerikan-
ci 10.000 m. 30. oktobra 1923. je Ladi
Lecointe letel 11.145 m visoko, a zad-
nji rekord znaša 12.442 m višine, ki
ga je dosegel Francoz Callizo 23. av-
gusta 1926.

Letalna doba, t. j. čas, ko se vzdrži
letalo v zraku se je razvijala tako-le:
leta 1908. četrt ure,

Leta 1909 se že zgoraj imenovan
H. Farman vzdrži 3 ure; leta 1910 se
zviša doba na 5 in 1911 na 10 ur. Ne-
kaj tednov pred vojno se je neki
nemški letalec vzdržal v zraku 21 ur.

Po vojni, l. 1922 je Bousoutrot let-
el 34 ur nato pa so Amerikanci ti
rekord višali in pred mesecem sta
letalca Acosta in Chamberlain leteli:
51 uro in 12 minut.

Če malo premislimo te številke,
bomo res zmajali z glavo in se bomo
vprašali: Morda ne bomo čez par let
se vozili v Ameriko toliko časa, kot
se sedaj iz Gorice k Sv. Luciji? Kdor
bo živel — bo videl!!

Tudi mi Slovenci smo dali zrako-
plovstvu pionirja, ki je nekaj let
pred vojno delal letalske poizkuse.
Bil je to gorški rojak Rusijan, ki je
letel tudi v Gorici. Prvič, ko se je
dvignil, je menda letel samo 1 m nad
zemljo. Vendar pa je potem svoj stroj
izboljšal in je šel izvajati svoje po-
izkuse v druga mesta. Končno se je
v Beogradu ponesrečil in ubil.

— Mariborska tvrška Brandl bo
gradila največje orgle v Jugoslaviji
in sicer za Osijek. Orgle bodo v go-
tičnem slogu, 13 metrov visoke, 8 m
široke, bodo imele 60 registrov in
4000 piščalk.

— Na svetu je 1864 milijonov ljudi.
Leta 1800 so jih našli 775 mili-
jonov.

Tedenski pregled

ITALIJA

V soboto je bilo zaključeno za-
sedanje poslanske zbornice. Po-
leg važnega govora ministrskega
predsednika Mussolinija, ki smo
ga v glavnih potezah priobčili
pretečeni teden, poleg poročil fi-
nančnega ministra in odobritve
raznih zakonskih načrtov in de-
kretov je poročal tudi naučni mi-
nister o velikem uspehu poitali-
jančevanja obmejnih krajev, kjer
ni več niti ene slovenske šole. —
Napetost med Rimom in Beo-
gradom se je ublažila. Pričela so
direktna pogajanja, ki jih vodi
za Jugoslavijo poslanih Rakić v
Rimu. Zdi se, da se bodo pogaja-
nja izvršila povoljno za obe inte-
resirani stranki, ker to zahtevajo
gospodarski, finančni in trgovin-
ski razlogi.

JUGOSLAVIJA IN ALBANIJA

Kakor znano je albanska vla-
da aretirala Djuraskovića, tolma-
ča jugoslovenskega poslanstva v
Tirani. Albanska vlada se je s
tem prekršila, ker je Djurasković
član diplomatskega zbora. Na ju-
goslovenski protest se albanska
vlada izgovarja, da je Djurasković
albanski državljani. Jugosloven-
ska država se je pa postavila na
drugačno stališče in je poslala
Albaniji ultimatum, v katerem
zahteva, da se Djurasković takoj
izpusti na svobodo. Tudi albanski
poslanik v Beogradu si prizadeva,
da bi pregovoril svojo vlado, ker
bi v nasprotnem slučaju utegnile
nastati zelo težke posledice za Al-
banijo.

PIJTE KAKAO DE' JONG'S!

Jugoslovenski poslanik v Tira-
ni je že zapustil svoje mesto in se
podal z vsem osebjem v Beograd.

Nemško poslanstvo je prevze-
lo zastopstvo nad jugoslovenski-
mi interesi v Albaniji.

MED RUSIJO IN ANGLIJO

je stališče še vedno neizpreme-
njeno. Te dni je nastalo navzkriž-
je tudi med Poljsko in Rusijo,
ker je bil v Varšavi umorjen so-
vjetski minister Vojkov. Poljska
vlada je takoj obžalovala ta čin,
ki se bo mirnim potom poravnal.

Dnevne novice

Praznik ustave.

V nedeljo, ob priliki praznika
ustave, se je vršila v Trstu velika
vojaška parada, katere so se ude-
ležile čete tržaške posadke in faš.
milice.

Mesto je bilo v zastavah.

De Pinedo

slavni italijanski letalec, se bo
danes 9. junija — v slučaju ugod-
nega vremena — dvignil proti Li-
saboni.

Trst dobi župana

v osebi generala Jurija Nobili.

Finančni minister v Trstu.

Dne 4. t. m. se je mudil finančni
minister grof Volpi v Trstu. Pri-
spel je iz Tržiča, kjer si je ogledal
mesto, ladjedelnico in ogromno
motorno ladjo »Saturnia«. V Trstu
se je mudil ves popoldan; tudi si
je ogledal vse znamenitejšje javne
naprave, tako tovarno strojev pri
Sv. Andreju, prosto luko, ladjedel-
nico Sv. Marka, kjer se pravkar
gradi novi morski velikan. Ogle-
dal si je dirkališče in dr., zvečer
pa se je odpeljal proti Opatiji in
Reki.

PRAZNIK CVETJA

Čuden naslov, kaj ne? Tak
praznik je bil v nedeljo, dne 5. t.
m. Po vsej Italiji se je na razne
načine zbiralo prispevke za pobi-
janje jetike, vsled česar je bil tudi
ta praznik zamišljen. Vršile so se
po vseh večjih mestih posebne ki-
no - predstave o jetiki, predavanja
itd. Povsod, tako tudi po naših
vaseh so v ta namen razprodajali
cvetje.

Ta umesten praznik je našel
tudi med našim ljudstvom velik
odziv. Saj je ravno naše ljudstvo
po tej bolezni najbolj prizadeto od
vseh drugih italijanskih. V Julij-
ski Krajini ta kuga najbolj divja,
to je vsem znano.

V Italiji pa se je jetika po zani-
mivi statistiki, ki jo je on. Musso-
lini navajal v svojem govoru, širi.
L. 1922. je umrlo v Italiji 52.293
ljudi, l. 1925. pa že 59.000.

Seveda je priporočati našim lju-
dem, ki hočejo omejiti to kugo, da
se natančneje seznani s to bo-
lezni, nje vzrokih itd., da pozna-
jo zdravstvene predpise, po kate-
rih se zdravijo, živijo in urejajo
svoja stanovanja.

Kdor ima zaostale davke izpod bivše države

ima precejšnjo olajšavo, ako jih
plača do 30. junija t. l. Ako ni dolg
večji od 200 lir in se plača do 30.
junija, tedaj se odbije 50%. Pri
dolgovihi, ki presegajo 200 lir in
se jih plača v tem mesecu, se od-
bije 25%.

13. maja

je minulo 12 let, odkar je umrl
istrski narodni zastopnik v biv-
šem avstr. državnem zboru prof.
Matko Mandić. Slava njegovemu
spominu.

Novice iz vsega sveta

ANGLEŠKI KMETJE

Angleški kmet ali, kakor tam pravi-
jo, farmer, posveča vedno več po-
zornosti rejli goveje živine. Po stati-
stiki, ki je na Angleškem zelo na-
tančna in ki jo vsako leto izdaja mi-
nistristvo za poljedelstvo, je bilo lani
na Angleškem do sedaj še nedoseže-
no število glav goveje živine, nam-
reč 6.253.000, to je za 90.000 več kot
pa leta 1925. Sedaj že peto leto šte-
vilo stalno narašča. Tudi ovčjereja
je zelo razširjena med angleškimi
kmeti. Lani so imeli 16.858.000 ovac,
to je 3.420.000 več kot pa leta 1922.
Torej v štirih letih tak napredek.

Samomor duhovnika

V Melku vzbuja veliko senzaci-
jo samomor patra dr. Pavla Stran-
za, ki se je te dni v samostanu
Lambach obesil. Pater Paulus je
bil dolga leta profesor latinščine
in grščine na samostanski gimna-
ziji. Bil je pri učencih kakor tudi
pri občinstvu sploh zelo priljub-
ljen. Vzrok samomora še ni do-
cela pojasnjen. Domneva se, da je
izvršil pater Paulus samomor v
trenotku duševne zmedenosti, ker
je bil že dalje časa živčno bolan.

Žalostno potovanje dveh godcev

Dva brezposelna godca sta se
napotila te dni iz Sarajeva v Dal-
macijo iskat zaslužka pri kakem
podjetju. Ker nista imela sred-
stev, sta splezala na streho neke-
ga vagona. Pri Ostrovcu teče proga
pod mostom, ki stoji samo 20 cm
višje kot znaša višina vagona, na
čigar strehi sta ležala godca. Tega
godca nista vedela. Eden od njiju
je grozečo nevarnost pravočasno
opazil in odskočil s strehe, nje-
gov tovariš pa je treščil z glavo ob
most ter zadobil pri tem smrtno-
nevarno poškodbo.

NAŠI DEDJE SO PRAVILI

da pridejo časi, ko se bo vila po
zemlji železna kača in bodo ljudje
letali po zraku. No, mi smo res vse
to dočakali.

Ko bi vstali tisti, ki so umrli pred
dvajsetimi leti in bi prišli med nas,
bi se ne spoznali več; prišli bi v za-
nje pravični vet. Danes se razvija
vse z velikansko naglico; kar se nam
je še včeraj zdelo nemogoče, je danes
že v modi.

Pred dvema tedni se je posrečilo
preleteti Amerikanca Lindberga iz

New Yorka v Pariz; in še ni končal
svoje slavnostne poti; še se trgajo
mesta zanj, še sprejema ponudbe od
vseh strani, pa ga je že spet prekosil
Chamberlain, rojak njegov, ki je na
binkoštni pondeljek prišel v Evropo
iz Amerike. Hotel je pristati v Rimu
ali Berlinu, kot bi mu bolje kazalo,
a moral se je radi slabega vremena
spustiti 170 km pred ciljem na
tla. Pristal je v Eislebenu na Nem-
škem.

Amerikanci so gotovo dosti bolj
navdušeni kot mi Evropejci, kajti oni
se lahko ponašajo, da so v kratkem
razdobju pol meseca odnesli dva
važna rekorda v zrakoplovstvu.

Govori se že o zračni zvezi z Ame-
riko!

No, oglejmo si malo razvoj letal-
stva in različne rekorde.

Prve letalske tekme so se vršile
leta 1900 v Parizu ob priliki svetovne
razstave. Pa niso letali kot danes z
letali, ampak z baloni napolnjenimi
s plini. Torej nas od rojstva letalskih
rekordov loči šele 27 let.

Rekordi se razlikujejo po štirih
smereh: po razdalji, hitrosti, višini
in letalni dobi.

Rekordi v razdalji brez postaj:

Leta 1906 je Santos-Dumont prele-
tel — 220 m.

Leta 1908 je preletel Henri Farman
1 kilometer in v istem letu se je že
doseglo 1 miriameter in — 100 kilo-
metrov. Miriameter je preletel 30
maja Francoz Delagrang, 100 km pa
31. decembra Amerikanec Wrigh.

Leta 1909 je Henri Farman prele-
tel 200 km. Leta 1910 je bil zvišan re-
kord na 500 in leta 1912 na 1000 km.

Leta 1920 sta Bonsoutrot in Ber-
neard dosegla 2000 km.

Leta 1923 sta dva Amerikanca pre-
letela eden 4050 km, drugi 5300.

Lindberg je preletel 5800 km in je
s tem iztrgal rekord iz rok Cortesa in
Rignola, ki sta lanskega oktobra pre-
letela 5425 km. Za sedaj — od pon-
deljka neaprej — ima v rokah rekord
Chamberlain, ki je preletel nad
6000 km.

Rekord v hitrosti znaša sedaj 448
kilometrov na uro in je v franco-
skih rokah, a še pred 20 leti, t. j. leta
1907 je Santos-Dumont dosegel šele
41 kilometer na uro. Še istega leta
(1907) je bil potolčen rekord 50 km
na uro, l. 1908 100 km, leta 1913. 200
kilometrov na uro. Po vojni se je
rekord hitrosti zvišal leta 1920 na
300 km in končno leta 1923 na 400
kilometrov.

Posojilo v prid gospodarstvu.

«Zadružni denarni zavod za povzdig Benečije» bo dal v tem letu 30 milijonov lir agrarnega posojila po obrestni meri 5.25%. Posojilo je namenjeno v prid obnavljanju vinogradov, sadnih nasadov, ureditev zemljišč, gospodarskih poslopij in za razširjenje gospodarske kulture. Posojilo je treba amortizirati že v petih letih. Natančnejše informacije o tozadevnih prošnjah kot tudi potrebne tiskovine da zainteresirancem Zadržna Zveza v Trstu.

Zborovanje lig za Društvo narodov se je vršilo — kakor smo že poročali — v Berlinu pretekli teden. Udeležila sta se zborovanja oba naša poslanca. G. dr. Wilfan je imel tam svoj govor. Prihodnje leto se bo razpravljalo tudi o nemški manjšini v Poadižju in slovenski v Julijski Krajini.

13. mednarodni poljedelski kongres se je vršil v začetku t. m. in zadnje dni maja, kakor so poročali časopisi v Rimu. Zastopane so bile na njem po svojih zastopnikih vse večje in manjše države. Prihodnji mednarodni poljedelski kongres je določen za l. 1929. in se bo vršil v Bukareštu.

Sežana

to je nova občina, ki obsega prejšnje: Sežano, Povir in Štorje.

Binkošti so potekali mirno, le vreme nam je po starem običaju nekoliko nagajalo. Binkoštni ponedeljek nam je prinesel par lepih prireditev: običajno sportno manifestacijo v Postojni, prireditev v Pevmi, Tolminu in Kobjeglavi.

380 DELAVCEV

je bilo pretečeni teden odpuščenih iz škedenjskih plavžev!

Za redno zračno vožnjo med Evropo in Ameriko

ima neko nemško društvo že vse pripravljeno. Mogoče bo v kratkem polet čez Veliki ocean. Priprosta stvar, a Lindberg, ki je prvi pokazal, da je mogoč polet iz Evrope v Ameriko, ostane za večne čase slaven junak!

POZOR, ČITATELJI «NOVICE»!

Kresovi se bližajo, kresnice bodo priletele.

Tri kresnice — tri lepe knjige za naše ljudstvo.

Prva knjiga bo zgodba iz petnajstega stoletja **«Kresna noč»**, polna planinske bajnosti, ki jo je spisal France Bevk.

Druga knjiga bo humoreska Dostojevskega: **«Tuja žena in mož pod posteljo»**, ki bo vsakogar spravila v smeh. Na koncu knjige bo tudi pisatelj življenjepis.

Tretja knjiga bo poljudno-znanstveni **«Zbornik»**, polen znanstvenih razprav, poljudno pisanih in koristnih za vse sloje.

Vse te knjige bodo stale v prosti razprodaji po knjigarnah L 4.—. Pri skupnem naročilu se dobe tudi za L 3.— vse tri knjige. Pripravite se! Skrbite, da pridejo knjige v vse naše domove! Kje se bodo knjige dobile, priobčimo pravočasno.

JUGOSLOVENSKA MUČENIKA ZRINJSKI IN FRANKOPAN

Dne 30. aprila je minilo 257 let, odkar sta bila oblgavljena v Dunajskem Novem mestu hrvaški ban Peter Zrinjski in njegov zet Franjo Krsto Frankopan.

Med tolikimi mučeniki, ki so dali svojo kri za osvobodjenje jugoslovenske zemlje, zavzemljeta eno prvih mest ta dva hrvaška plemiča.

Zrinjski in Frankopani sta bili hrvaški plemiški družini, ki sta posegali odločujoče v javno življenje Hrvaške: iz teh dveh družin je Hrvatska dobila kar 12 banov. Znan je posebno Nikola Zrinjski, ki je junaško branil trdnjavo Siget proti Turkom.

Nemško zatiranje

je bilo že takrat v cvetu. Avstrijski dvor je vedno jasneje kazal, da mu ni ljubo, da imajo razne dežele posebne svobode in pričakovati je

bilo, da bodo te svoboščine odpravljene. Temu se je plemstvo Ogrske in Hrvaške upiralo. Avstrija se je zapletla v boje s Turki in posledica turških zmag je bila delitev Ogrske. Ko je bil del Ogrske z Erdeljsko spet brez vladarja, se je vnela vojna za nasledstvo. Kljub temu, da so bili v tej vojni Turki pošteno tepeni, je bil sklenjen mir, po katerem je izgledalo, kot, da je bila Avstrija tepena. Sedaj so Hrvatje in Ogri spoznali, da bi cesar Leopold I. lahko osvobodil južne dežele pred Turki, a da jih noče. Vsa Evropa se je čudila temu miru in hrvatsko-ogrijski plemiči so pod vodstvom Petra Zrinjskega iskali pomoči najprej na Francoskem, potem na Poljskem in v Benetkah; a, ko tudi tu niso ničesar opravili, se je Peter obrnil do turškega sultana, ki je obljubil pomoč. Sultan bi postal vrhovni vladar Hrvatsko-Ogrske, moral bi pa obljubiti, da bo pustil vse svobode in da si bodo Hrvatje in Ogri sami izvolili vladarja. Zaupajoč v sultanovo obljubo je Zrinjski s pristaši stopil v odločen

upor,

ki pa se je žalostno končal, ker ni bilo od nikogar obljubljenе pomoči.

Peter Zrinjski se je podal s Franom Krstom Frankopanom na Dunaj, da si izprosi milost. Tam pa so ju zaprli in pred posebnim sodiščem sta bila obsojena na smrt.

Usmrtili so ju 30. aprila 1670. Trpela sta mnogo, kajti rabelj je bil pijan in je slabo opravil svoj krvav posel. Z njima sta izumrli rodovini Zrinjskih in Frankopanov.

Pokopana sta bila v skupen grob, na katerega so postavili sramoten napis: «Če slepec slepca vodi, oba se v jamo zvrneta».

Časi se izpreminjajo

in vsaka krivica dobi zaslužen plačilo. Tako je tudi mačehovska Avstrija bila kaznovana za vse slabo, ki ga je prizadajala svojim mučenim narodom. Jugoslovanski narod se je osvobodil in v prvi zari svoje svobode se je spomnil tudi onih, ki so pred stoletji dali življenje za svoj rod. 29. aprila 1919 je prišel preko avstrijske meje v jugoslovanski Maribor vlak z ostanke Petra Zrinjskega in Frana Krsta Frankopana. Od meje pa do Zagreba se jima je klanjal narod in Zagreb je 30. aprila, po 249. letih njihove smrti, izkazal vso čast mučenikom, ko jih je položil h končnemu počitku.

DAVKOPLAČEVALCI.

Dne 10. junija bo zapadel rok za plačevanje pri davčni iztirjevalnici obroka direktnega davka, davčnih naklad in lokalnih tributov, a dne 18. junija bo ta rok potekel.

Ob tej priliki opozarjamo, da davkoplačevalec ima priliko od 1. maja do 31. julija, da prijavi na novo svoje dohodke, ako ste pretekli že dve leti, odkar je zadnjič popravljali višino svojih dohodkov oziroma, da že dve leti stalno enako plačuje davke.

Podrobnejše nasvete dobite v naših tajništvi.

Jezusovo trpljenje

Binkoštni ponedeljek 6. t. m. so Kobjeglavčani (v Kobjeglavi pri Štanjelu) pod spretnim vodstvom svojega domačega župnika, ki nastopi osebno v glavni vlogi Kristusa, priredili veliko predstavo «Jezusovo trpljenje». Je to predstava strogo verske vsebine vzete iz sv. pisma, delo velikega obsega, ki zahteva ogromne priprave, izrednih moči — mnogo truda, vaj, stroškov itd. Po svoji vsebini in obsegu presega ta predstava sleherno prireditev, ki ji je naše ljudstvo kdaj videlo na odru.

Nad sto oseb — sami domačini iz Kobjeglave — je vrvelo na prostornem in slikovitem odru od zunaj bogato okrašenim z najlepšim cvetjem in zelenjem. Vsi sodelovalci od najmlajšega otročiča do najstarejšega možakarja so na odru nastopali s tako samozvestjo in sigurnostjo, da bi bil človek mislil, da so to izbrani igralci z odra velikega mestnega gledališča.

Za predstavo je bil izbran velikanški prostor na travniku, ki je že po svoji naravni legi — ker se je od odra nazaj vspejal polagoma vedno višje — popolnoma odgovarjal veliki zahtevi za tako prireditev; tako, da so udeleženci nahajajoči se tudi v skrajnem ozadju mogli neovirano gledati in uživati pester slike na odru.

Nad pettisoč glav broječa množica je šest ur skoro nepretrgoma imela svoje oči vprte na ganljive prizore na odru. Z mrtvaško tišino, z lhtenjem v srcu in s solzami v očeh je ta množica v svojem globokem verskem čuvstvu preživljala v svoji duši najbolj ganljive in pretresujoče prizore iz Jezusovega trpljenja kakor: zadnjo večerjo, Judežovo izdajstvo in obup. Jezusovo slovo od svoje Matere, Petrovo kesanje, Jezusovo smrt na križu itd. So to prizori, ki so tudi mrzlemu kristjanu segali in rezali globoko v srce.

Ce upoštevamo, — kot že omenjeno, — velike zahteve, ki jih tirja taka predstava in da so igralci bili izbrani le iz kmetskega stanu domače vasi, moramo nepristransko priznati, da je prireditev izpadla nad vsakim pričakovanjem.

Skrbna mati

daje svojim otrokom kakao **DE JONG'S**, da čvrsto rastejo in zdravi ostanejo. To je prvovrstno krepično sredstvo za majhne, za stare in za take, ki so prestali bolezen.

Neprekosljiv v svoji vlogi je bil Veliki duhoven Anna (učitelj domačin), ki je svojo vlogo igral tako mojstersko in precizno, da so ga naše oči vedno iskale in želele na odru; enako priznanje velja tudi njegovemu tastu Velik. duhovnu Kajfa. Tudi Judež je bil pravi Judež v vsej svoji vlogi.

Posrečeno maskiranje in izborno orientalska noša je vse delujoče osebe prelevila v pravcate žive orientalske tipuse; in, če bi iz njih ust ne slišali slovenske govornice pobarvane z lokalnim narečjem, bi pred svojimi očmi imeli pristne apostole, jude, farizeje itd.

Ker se bo igra prihodnje nedelje zopet ponovila, si dovolim opozoriti na nekatere nedostatke, ki bi, če bi se upoštevali, prihodnjo predstavo gotovo še zboljšali in spopolnili.

Po splošni sodbi ni bil Kristus primerno maskiran. Zlasti v prvih nastopih, to je pred njegovim trpljenjem se pogreša na njegovem obličju oni svitli, mili očarujoči izraz, ki presune slehernega človeka ob njegovem pogledu. Mislim torej, da bi se z boljšim maskiranjem na njegovem obličju jasneje razodeval žar njegovega božanstva, ki bi njegovo obličje izrazito ločil od obličja drugih oseb in s tem napravil na gledalca globji utis. Dolgi slavonski pri zadnji večerji naj bi se skrajšali, ker se je očitno poznalo, da je Kristus dolgo petje le s težavo premagal. Tudi slovo od Marije je predolgo; enako tudi večkratno zborovanje visokega judovskega zbora. Na ta način bi se igra brez vsake pomanjkljivosti nekoliko skrajšala — in bi udeleženci ne bili v zadregi radi vlačkov. Peter je igral sicer izborno — a po obličju ni bil Peter. Eden najlepših prizorov je Kristus viseč na križu z dvema razbojnikoma na strani; toda ta prizor so gledali le oni, ki so bili v sprednjih vrstah, ker na odru je bila že tema. Naj bi se torej pri tem prizoru oder na kak način razsvetlil in bi tudi gledalci v zadnjih vrstah uživali ta ginljiv pogled.

Konečno naj omenim, da se je ta dolga predstava in ob udeležbi tako

ogromnega ljudstva vršila v najlepšem redu brez najmanjše neprilike; je to zopet živ dokaz duševne zrelosti in miroljubnega našega dobrega ljudstva o čemer so se navzoči oblastni organi tudi sami prepričali.

Kdor ima kaj dobre volje in časa naj v nedeljo ne zamudi te prilike, ki ne nudi nekaj vsakdanjega. Konečno priporočamo tudi krčmarjem naj take prilike ne izrabljajo preveč s pretiranimi cenami. — Kraševac.

Dopisi**PODBRDO.**

Ljudje pravijo, da imam dober, skoro klafter dolg nos, oči večje ko volovske in ušesa tako na široko razpeta, da mi služijo lahko za solnčnik in za odganjanje muh in komarjev. Imam torej vse lastnosti dobrega opazovalca.

Ko so me opravič zanesli v Podbrdo, sem kmalu padel v oči prebivalcem tega kota. Mahnil sem jo naravnost v gostilno, ker tam se največ poizve in tam se tudi natančno vidi, kako živi ljudstvo v vasi. Mize so bile dobro zasedene. Moj najbližji sosed se mi je nasmehnil in je rekel: «Vidite, da smo pri nas luštni ljudje.» Pogovor je bil začel in hitro sem ga izrazil. — «Kaj pa karte, jih kaj dobro igrate?» — «O, te pa pri nas igra že vsak otrok. Mi smo dobre glave!» — In časopisi, se prodajajo v vasi? — «Ne, tega pri nas ni.» — Saj je vendar precej velika in ob nedeljah se stečejo v faro tudi ljudje iz drugih vasi. Takrat bi se vendar lahko prodalo precej časopisov. Marsikateri fant bi pač rajši spil pol kozarca vina manj, da bi si kupil časopis. «Gospod, kje pa mislite, da ste? Pa ne, da ste pozabili, da ste v Podbrdu? Dajte fantom litro vina in cel pušelj časopisov in jim recite: «Fantje, kaj hočete?» Videl boste, da litron bo kmalu prazen, časopisi pa ostanejo na mizi, prav lepo na kupu.» — Pa vendar ne mislite zares!? Ne morem verjeti, da so vsi taki. — «No, kdo je rekel, da so ravno vsi. Ali, rečem vam, izjem je malo.»

Obrisal sem si pot z obraza in sem zapustil gostilno. Ta pogovor me je prav potrl. Kar naenkrat slišim: «Slišiš, si že čitala zadnji «Ženski svet»? Je nekaj lepega notri. Če greš z mano, ti ga posodim.» In na neki klopci sem videl starega očka z naočniki in časopisom v roki. Po cesti pa jo je primahal krepek fant. Prihajal je s pošte in je čital. Težek kamen se mi je nekoliko odvalil raz srce, ker videl sem, da tudi v podbrški grapi niso še prav vsi ljubilci vina, ampak jih je še nekaj, ki ljubijo kaj lepšega in boljšega, ki ne zapravljajo svojega duševnega in telesnega zdravja v gostilnah.

IDRIJA.

Dne 22. maja so vprizorili diletantje J. Zagarjevo dramo «Vrtinec». Glavna vloga Tone je bila prav dobro podana. Vidi se, da se je vživel v njo. Slabše je podal vlogo Peter. Sicer je imel nehvaležno stran. Toda vseeno smo ga videli že pri različnih vlogah boljšega. Angela je bila premalo živahna. Ni se vživela v vlogo, kar so posebno pokazale slabe kretnje. Mati je bila za starost 80 let premlada v kretnjah.

Na splošno je vplivala na igralce, nesigurnost, ali se bo predstava vršila ali ne. Imela bi se vršiti še v soboto 21. pa ni bilo še dovoljenja.

Tudi ljudje niso bili sigurni, ali se vrši ali ne, zato je bila dvorana precej prazna. — Ne vem, kje mora tčati napaka glede dovoljenja. — Na vsak način morajo igralci vložiti prošnjo preje, kakor se je to vršilo sedaj.

Upam pa, da bodo imeli več sreče diletanetije pri «Ciganih», ki jih nameravajo prirediti v kratkem.

Z majem so se pričeli pri nas sobotni koncerti, kateri nas nekoliko razvedrijo. Kmalu bi bili sicer splavali po vodi, pa za letos smo že sigurni, da jih bomo redno poslušali.

Imamo dve godbi «Delavsko godb. društvo», ki se je ustanovilo mnogo pred vojno. Dobro uspeva in napreduje pod dobrim kapelnikom g. Lapajnetom. — Druga godba je odsek Ka. del. dr., ki se je ustanovilo šele po vojni. Tudi ta se je pomaknila za korak naprej v teh letih. Pa vendar se opazi, da manjka dobrega kapelnika. — Pa upajmo, da ga bo tudi

Succ. ANTONIO CICLITIRA TRGOVINA
Z LESOM
UVOZ in IZVOZ. - SKLADIŠČE POD ŠKEDNJEM - TRST

dobila, saj naše mesto je precej muzikalično in ima precej nadarjenih fantov, ki se bodo lahko spravili naprej.

Obe godbi se bosta pač potrudili v letošnji sezoni, da bodeta podali kar najlepše komade.

O glasbi v Idriji bi bilo mnogo povedati, pa jako zanimive stvari. Petja se danes, razen v cerkvi, sliši prav malo. — Gotovi ljudje pač imajo strah pred nekom — pa če so tako strahopetni, Bog jim daj pogum.

PEVMA PRI GORICI.

Obnova vasi, nedeljske prireditve in orkester

V nedeljo popoldan sem se z drugimi Goričani, željnimi razvedrila, zabave in umetnosti, napotil v Pevmo k prireditvi. Pevma je ena izmed onih vasi na Goriškem, ki je med vojno največ trpela, zato bodo tudi spomini nanjo tu najdalj časa ohranjeni. V resnici, človeku, ki gre skozi Pevmo, se zdi, da smo komaj v drugem ali tretjem letu po vojni. Mnogo hiš je ostalo v razvalinah, ki — kot kaže — bodo tudi težko več obnovljene. Gotovo je, da Pevma še danes najbolj čuti posledice vojne. Morda je prepisovati to kot vzrok, da se tudi kulturno do predzadnjega časa ni mogla prav razvijati. Letos pa je nastal velik preobrat tudi na tem polju, katerega viden znak je nedeljska prireditev. Sedaj pa k prireditvi!

Odkrito povedano: kdor ima malo smisla za našo ljudsko dramsko umetnost, za našo pesem, je moral ostati vsekakor presenečen. Tako pester in bogat program: vrsta lepih pesmi in še lepša Remčeva ljudska drama «Užitkarji». Vse je izpadlo nad pričakovanje, od uvodne deklaracije «Romarica» pa do zadnje točke. Sodelovali so pevske zbori bližnjih bratskih društev iz Njivic, Solkana, Šandreža in Goriško pevske društvo pod vodstvom g. Komela.

Samo par pripomb h koncu. Orkester, ki je igral med odmori, bi nas pa res lahko presenetil s čim boljšim, ali pravzaprav novejšim. Saj imamo toliko naših skladb, da se nam ni treba zatekati k onim vsakdanjim, ki pridejo iz gledališkega odra na ulico. Imajo lahko še tako vrednost, ki jo pa na ulici kot popevke izgube, zato nimajo za naše odre gotovo nikake vrednosti.

Od naših pevskih zborov in godb je zahtevali, da nudijo občinstvu vedno nekaj lepega, novega in po možnosti našega. In to zato, ker je namenjeno vse preprostemu ljudstvu.

IZ POSTOJNE.

Kljub zelo slabemu, neugodnemu, skoraj zimskemu vremenu, je prišlo v nedeljo in ponedeljek več tisoč oseb v Postojno, da si ogledajo podzemeljsko krasoto. Prvi dan je bila vstopnina 10 L, a ne vem, čemu se je drugi dan zvišala na 15 L, dasi ni bila jama drugi dan niti vsa razsvetljena!

Otvoritvi sta sodelovali dve godbi: domača v plesni «dvorani» in salezijanska iz Trsta v koncertni «dvorani». Med obiskovalci je bilo mnogo našega občinstva. Kljub temu, da so imeli potniki po naših železnicah 50% popusta, vendar ni bilo tistega navala kot druga leta in sicer iz opravičenih vzrokov: slabo vreme in mizerija!

DOLENJA VAS pri Senožčah

Naše izobraževal. društvo «Tabor» priredi prihodnjo nedeljo 12. t. m. veselico s petjem, deklaracijami in igro «Na visokem». Mešani zbor nastopi pod vodstvom g. Vidmarja. Med posameznimi točkami igra tamburaški zbor.

Začetek ob 3. uri popoldne. — Na veselo svidenje

IZ POVŽAN PRI MATERJI

Smrt, kaj si storila? Si nam očeta umorila.

V ponedeljek popoldne smo ob velikanski udeležbi iz vseh vasi materijske občine položili k večnemu počitku moža poštenjaka, skrbnega gospodarja in dobrega očeta Ivana Babuder, komaj 48 let starega. Užival je splošno spoštovanje in ugled in dasi smo bili vsi pripravljeni na ta udarec, ker je pok. Ivan precej časa bolehal, vendar nas je ta smrt bridko presunila. Pogreba se je udeležilo tudi pevske društvo «Tabor» iz Brezovice, a v ginljivih besedah se je

od pokojnika poslovil g. Božidar Kastelic. Tudi gosp. obč. župan Depangher je izrazil družini iskreno sožalje v imenu svojem in vseh občanov.

Mir in pokoj blagi duši Ivana Babuder!

IZ BREGA.

Srečni in zadovoljni smo. Ah, kaj bi še-le bilo v nedeljo, ako ne bi nadlegovalo deževno vreme? Pomislite! V razdalji ene ure, bi se moralo vršiti pet plesov! Ples na Katinari, ples v Dolini, ples pri Domju, ples v Mačkoljah in ples v Žavljah. O, ti presneti dež, koliko lepih urc si nam v nedeljo pokvaril!

Toda, šalo na stran! Preveč je tega «blagoslova» s plesi. Ljudje so vsi godrnjali. In, pomislite, da so bili med temi plesi tudi taki, ki so se priredili z namenom, da se izkupiček uporabi — boju tuberkulozi! Tedaj bi se z drugimi besedami reklo: plešimo zato da zatiramo tuberkulozo! Namen je najblažji in dolžnost vsakega je, da tako ustanovo podpira. — Vendar se meni zdi, da bi naše vasi to na drugačen način podprle in ne ravno s plesi! Ko bi v vsaki vasi šlo par oseb od hiše do hiše, gotovo ne bi nihče odslavljal prosilca z manjšim ali večjim darilom.

S tem bi bil razširjen pravi cvetlični dan na vso občino in ne samo na onih par podivjanih «mandelcev», ki se vrte in iščejo — tuberkulozo!

Pa, saj znamo, da so vsi naši naveti bob ob steno!

IZ BOLJUNJA.

Ker je prejšnji teden prinesel «Mali list» nekaj opazk na račun naše cerkve in obnašanja mladine, dovolite g. urednik, da spregovorim tudi jaz v Vašem listu par besed. To vprašanje je za nas zelo važno in se vleče že več mesecev. Napravljene so bili potrebni koraki, obljubljena nam je bila pomoč, toda do sedaj vse zastoj! Skrajni čas je, da bi se zadevo pripeljalo do rešitve, kajti čim več se čaka, tim slabše bo! Cerkev so pri nas zapustili mladi in stari. Naj bo nedelja ali večji praznik, cerkev je vedno prazna. Še celo Velikanoč se ni razlikovala od velikega petka. Tu nisi videl županov ne starešinov, tu se ni slišalo orgelj ne petja. Niti običajna procesija se ni mogla vršiti, ker ni bilo par moških oseb, ki bi nosili nebo.

In, čegava je krivda? Preč. škof. ordinarijat je dobro poučen o tej zadevi, zato se obračamo ponovno s ponižno prošnjo, naj blagovoli zadevo čim prej urediti, kar bo v veliko korist srenje in osobito mladine.

IZ KOPRA.

Pred koprskim sodiščem se je ponedeljek in torek vršila važna razprava. Lazareški župnik č. g. Luxa je vložil tožbo proti koperčanu Almerigogna Petru, Iv. Menesini in Petru Pizziga iz Pobegov. V obtožbi je rečeno, da so imenovani pretili in žalili č. g. župnika z besedami: «Sciavo indegno, servitor de Cristo, t'insegnaremo noi a dir dober dan».

Razprava je trajala dva dni in zaslišanih je bilo več prič.

Purgher je pričal, da je č. g. Luxa razširjeval slovenske knjige in da vsi njegova prijatelji so sovražniki Italije; to so komunisti in Slovenci. Priča Peter Curet je trdil, da župnik odzdravlja župljanom samo slovenski, ter da je prijatelj z znanim učiteljem Bertokom, sovražnikom Italije, dalje s komunistom Novelom in bivšim županom - socialistom Nobile.

Priča Novel Nazarij je rekel, da je večkrat slišal župnika pridigovati slovenski, da ni nikdar obiskoval družin, ki so ital. duha, pač pa da so njegovi prijatelji:

Komunist Vidali, Beneš in znani naš nasprotnik Bertok.

Priča Knez je trdil, da je slišal, kako je Almerigogna sramotil župnika z besedami: «Sciavo indegno servitor de Cristo t'insegneremo noi a dir dober dan».

Č. g. kanonik Mecchia pravi, da pozna župnika že več let kot najboljšega duhovna in dobrega italijana. Na Lazaretu se je pridigovalo slovenski, dočim je Luxa bil pooblaščen pridigovati tudi italijanski, čemur se je Luxa pokoril.

Tudi priča kanonik Cebolin pravi, da je Luxa vzoren duhoven in dober italijan.

Župan Manzini iz Kopra pravi:

Poznam župnika Luxo še ko je bil duhoven v jetišnici. Ta čas sem imel o njem najboljše mnenje. Vesel sem bil, ko sem zvedel, da je imenovan župnikom na Lazaretu. Ne vem, kako se je pustil župnik pregovoriti in uplivati od naših nasprotnikov. Znam, da je župnik iskal družbo z učiteljem Bertokom — znanim slovenskim nacionalistom in dekanom Malalanom iz Ospa.

Ko je bil Luxa imenovan župnikom sem bil povabljen tudi jaz. Ponudbo sem sprejel, ker se takrat še ni slišalo o Luxi, da bi bil naš nasprotnik ko sem pa zvedel, da se bo tudi slovenski pridigovalo, sem prošnji odklonil. Prebivalci iz Pobegov in Lazareta so bili vedno italijanskega duha. Bivši župnik Košir in Kocjan na Lazaretu sta delovala proti državno. Tako sta n. pr. priimke Argenti spremenila v Arjent. Takih slučajev bi lahko mnogo naštel.

Priča Iv. Valenti — bivši učitelj v jetišnici trdi, da ni župnik Luxa pokazal nikdar italijanskih nacionalnih nazorov, ker je bil protifašist!

Zastopnik Luxe — odvetnik Ponis — a zahteva po obsežnem govoru, da se toženci kaznujejo.

Za tem je govoril držav. pravdnik in branitelj dr. Derin.

Sodni dvor je po dolgem posvetoivanju oprostil vse obtožence, dočim tožitelja Luxo kaznoval na plačilo vseh stroškov.

Toženci so odšli pojoč «Giovinez-zo»!

IZ ŠKEDNJA.

Nekdo je v zadnjih «Novicah» omenil o sklepu šmarnic in proizvajanju latinskih litani. Z njegovim mnenjem se strinjam tudi jaz in marsikateri škedenjci še! Jaz bi k njegovim opazkam dodal še nekaj:

Ko se bliža kakšen poseben praznik — bodisi Božič, Velikanoč, cerkveni patron sv. Lovrenc — se v škedenju pripravljiva ves rompom-pom. Bobni, celine, flauti, klarineti, vijolini, vijolinčeli in ne vem, kako se še vsem tem instrumentom pravi. Človeku se skoraj ne zdi ob takih praznikih da je v cerkvi. Na eni strani oglašanje instrumentov — kar bi se lahko izvršilo pred mašo, ko ni še ljudi v cerkvi — od druge strani je neka grda navada, da se občinstvo prav glasno pogovarja tako tedaj, da se človeku zdi, kakor bi bil na kaki veselici. Ne bi smelo biti tako! «Moja hiša, je hiša molitve», je rekel sv. Luka. Smeh, krohot, pogovarjanje, ne spadajo v cerkev in kdor pride s takim namenom je bolje da ostane doma!

Glede petja bi pa priporočal cerkvenemu zboru, naj bi skrbel za lepo petje tudi ob navadnih praznikih in nedeljah in ne samo za posebne, ve-

like praznike. Žalostno je ob navadnih nedeljah v naši cerkvi, kjer ne čuješ drugega kot par deklet, ki pojejo stare Matuzalemove pesmi.

Naj se te opazke ne smatrajo kot sramotilen očitek, pač pa so izrečene z iskreno željo, da bi naš cerkveni zbor posvetil več moči za lepo petje tudi ob navadnih nedeljah in praznikih!

Gospodarstvo

O ZATIRANJU SVINJSKE RDEČICE

Svinjsko rdečico povzroča poseben bacil (glivica), ki zaide s hrano v čreva in odtod v kri, kjer se v kratkem močno razmnoži. Rdečični bacil se ne raznaša po zraku, temveč se okužujejo prašiči če pridejo v dotiko z bolnimi, ali s krvjo, mesom, blatom in z odpadki bolnih svinj, kakor tudi z okuženo klajo in vodo. Lahko se prenese bolezen tudi z obutvijo.

Rdečica se pojavlja vse leto, najraje pa ob vročih poletnih mesecih. Napada vse prašiče brez ozira na pasmo in starost, vendar se najpogosteje loteva mlajših v starosti 3 do 12 mesecev. Mladi praci izpod 3 mesecev kažejo precejšnjo odpornost proti rdečici ter ostanejo zdravi celo pujski obole, lih doječih svinj. Čez eno leto stare svinje tudi redko obolijo.

Rdečica izbruhne največkrat hipoma brez posebnih znamenj in napade hkrati več svinj enega hleva. Oboleli prašiči kažejo takoj v začetku bolezn telesno toplino 41 do 42°. Med nogami in po trebuhu so vroči, medtem ko je rilec suh, včasih gorak, včasih mrzel, ušesa so pa navadno hladna. Oboleli prašič nima teka po jedi, pač pa je močno žejen, težko diha in se zariva v slamo. Pri otipanju trupla stoka in cvili bolno prase vsled bolečin. Drugi dan bolezn se že pojavi zapčeno trdo blato, na notranji strani nog, po trebuhu, pod vratom in po uhljih se prikažejo rdeče lise, po katerih je bolezen tudi dobila svoje ime.

KAJ SI KORISTIŠ

ako kupiš ceno testenine. Napolnijo se samo želodci, ne izdajo pa nič. Testenine Pekatete so zelo redilne, in ker se zelo nakuhajo jih manj potrebuješ od drugih. Zanesljivo prave v ½ kg originalnih zavojih.

FORTE D'ACQUISTO

Corso Vitt. Em. III, 39 - Corso Garibaldi 1

MOŠKE SRAJCE

BELE, NAJFINEJŠE po Lir 19'80, 25'—, 29'70, 35.—, 40'—

(z 2 ovratnikoma in dvojnimi zapestnicami L 45, Bele, svilene L 59)

Bogata izbira barvanih z 2 ovratnikoma)

Extrafine od L 21'90, 24'90, 25, 26'70, 28'50, 29'20, 29'70, 32'—, 42'—, 43'—, 45'—.

Crepe od L 25, 28'50, 35, 45 dalje

Popeline, najfinejši . . . od L 45.—, 49.—, 55.—, 68.— dalje.

Extrafine z dvojnimi zapestnicami L 68'—.

Podružnica Trst, Corso Garibaldi 1.

Velikanska izbira izdelanih moških oblek, površnikov, jopičev „alpaca“, belih jopičev in „Tute“ za mehanike po absolutno konkurenčnih cenah. Bogata zaloga tu- in inozemskega blaga za moške obleke na mero. — LASTNA KROJAČNICA.

BOGATA IZBERA PLETENIN, OVRATNIC IN NOGAVIC po najzmernejših cenah.

Ako ni hitre pomoči, poginejo oboleli prašiči skoro vsi v 24. do 48. urah. Včasih poginejo že v 12. urah. V takih slučajih koža sploh ne pordeči, pač pa se najdejo krvavitve v notranjih organih.

Kko ozdravimo rdečico?

Naši ljudje navažno obolele prašiče polivajo z vodo, črtno jih po vsem životu, da cvilijo od bolečin. Zalivajo jih z različnimi zdravili, puščajo jim kri na repu in ušesih. Večkrat pridejo tudi sosede pomagat in s tem prenesejo bolezen v svoj hlev.

Vse tako domače zdravljenje je brez koristi! Puščanje krvi mu celo škoduje, ker slabi srce.

Uspešno sredstvo proti rdečici je edino **rdečični serum**, zato je treba čim prej poklicati živinozdravnika, da izvrši cepljenje. Tako cepljenje pomaga, ako se izvrši takoj v začetku bolezni, vendar naj se po možnosti vsakokrat pokliče živinozdravnika, ki bo rešil vsaj druge, na videz še zdrave. Do prihoda živinozdravnika naj ostane oboleli prašič v miru kje na svežem zraku. Okoli prsi mu deva mrzle ovitke, ki jih treba menjati predno se posuše.

Lažje nego ozdraviti se da preprečiti z **varnostnim cepljenjem**. Pri takem cepljenju se še v zdravega prašiča, kjer ne vlada rdečica, vbrizga zdravilni rdečični serum. S tem je prašič zavarovan 4 do 5 mesecev. Ker se rdečica pojavlja najrajši v poletnih mesecih, je najprimernejši čas za varnostno cepljenje spomladi ali začetkom poletja.

Drobiž

NEKAJ O ŠTEVILIH

Težko si je predstavljati velika števila, zato naj bi pojasnili sledeči zgledi:

— Ako bi hotel našteti milijon, bi moral šteti 32 dni po 8 ur na dan tako, da bi izgovoril vsako sekundo po eno število.

— Če bi položili milijon lir drugo vrh druge, bi napravili 1000 m visok steber.

— Milijon lir nese po 5% na leto 50.000 L obresti. Milijonar lahko tedaj potrosi na dan 138 lir, ne da bi se dotaknil glavnice.

— Milijon dni je okroglo 2740 let. Od Kristusovega rojstva do danes tedaj ni še preteklo milijon dni, pač pa bo treba čakati še več nego 800 let.

Koliko je pa milijarda?

Ako bi hoteli našteti milijardo, bi morali neprestano šteti 277.778 ur ali približno 32 let.

Koliko je bilijon?

— Bilijon bi šteli nepretrgoma 277.777.778 ur, to je 11.574.074 dni ali 32.150 let.

Ako bi začel šteti prvi človek Adam in bi za njim nadaljevali štetje drugi ljudje tako, da bi vsako sekundo prišteli eno število ne bi do danes našli niti petine bilijonal!

— **100 let** poteče letos, odkar je nemški učenjak Wöhler izsledil aluminij. Aluminij je lahka kovina, ki vsled te in še drugih svojih dobrih lastnosti koristi v vseh mogočih stvarih: v kuhinji in pri zidakoplovu. Največ aluminija pridelajo: Amerika, Nemčija in Norveška. Lansko leto je bilo izdelane 200 tisoč ton aluminija.

— **Ruska trgovina** se je zboljšala. Medtem ko je v drugi polovici leta 1925. uvozila za 78 milijonov rubljev blaga več kot izvozila, je v drugi polovici 1926. prerasel izvoz za 123 milijonov.

— **Rumunija** si bo nabavila lastno trgovsko brodovje.

Spomenik sv. Frančišku so odkrili v Rimu v četrtek 26. pret. meseca.

Za smeh.

Ko vstopi neko jutro zdravnik v bolnišnico vpraša služabnika: «Koliko mrljev imamo danes?» «Devet», mu odgovori služabnik. «Kako devet?», — vzklikne zdravnik, — «saj sem včeraj dal zdravila za deset?»

«Da, da» — pravi služabnik, — «toda eden jih ni hotel jemati.»

Neki mož prinese slikarju desko, da bi mu nanjo naslikal svetega Kristofa, kakor je dolg in širok. Slikar mu pravi, da je deska premajhna.

«Hm», pravi mož, «naj pa noge dol visijo.»

Neki dvorni norec se je potožil svojemu kralju, da mu žuga sovražnik s smrtjo. Kralj mu reče: «Če to stori, ga dam pet minut pozneje takoj obesiti.» «Ah, veličanstvo,» pravi norec, «meni bi bilo mnogo bolj všeč, če bi ga dali obesiti pet minut poprejš!»

Vojak in korporal

Vojak pravi svojemu korporalu: — Gospod korporal! Kaj bi mi vi napravili, če bi vam rekel, da ste osel?

— Kaznoval bi te in spravil v ječo, — pravi korporal.

— Pa, če bi si samo mislil, ne, da bi to rekel — vpraša dalje vojak.

— Eh, kaj meni mari, kaj si ti misliš. Misli kar hočeš — odgovori korporal.

— Nu, dobro, potem si pa mislim — dostavi vojak.

V šoli.

Učitelj: «Iz tega tedaj, kar sem vam razlagal veste, da je zemlja okrogla in da na nasprotni strani od nas prebivajo tudi ljudje. Če bi tedaj od tukaj kjer stanujemo naredili luknjo skozi zemljo, kje bi prišli na dan?»

Učenec: «Pri luknji!»

LISTNICA UREDNIŠTVA

G. Ernest Žerjal, Škedenj. Potrjujemo, da niste Vi v nobeni zvezi z dopisom «Iz Škedenja» priobčenim v zadnjih «Novicah».

TRŽAŠKA KMETIJSKA DRUŽBA V TRSTU

ima v zalogi:

Žveplo, ventilirano «Trezza» in žveplo s 3% modre galice.

Modro galico nemško in angleško le za prednaročnike, kateri so predznamenali svojo potrebo.

Škropilnice originalne «Vermrell» in «Volpi».

Žveplalnike ročne in nahrbtnne ploščnate. Vse posamezne dele za škropilnice ter gumijeve kroglice in cevi.

Transportne vrče za mleko od 30 litrov.

Kose znamke «Merkur»

Dospela nam je nova zaloga kos «Merkur» od cm 55, 60, 65 in 70, katere oddajamo tudi na debelo cele zaboje od 100 komadov.

Semenska ajda

V zalogi imamo še nekaj vreč izbrane, čiste francoske ajde, katero odpošljemo na željo po železnici.

Čebelarске potrebščine

Izgotovljene A. Ž. panje, lesene sipalnice na 9 in 10 satnikov zaklopne kozice za odlaganje satnikov, matične mreže, umetne satnice iz naravnega voska, kovinske dele za A. Ž. panje in vse potrebno orodje pri čebelarstvu. Na zahtevo pošljemo cenik.

Umetna gnojila, semena, kmetijsko orodje, klepala za kose, pluge, brane gnojnične sesalke, čistilnice za žito, mlečne posnemalnike itd.

TRŽAŠKA KMET. DRUŽBA V TRSTU
ul. Torreblanca 19 in ul. Raffineria 7,
Telefon 44-38.

Odgovorni urednik: JANKO RUNTIC

„VEDEŽ“

**za leto 1927
je izšel!!**

Dobiva se v knjigarni ŠTOKA
v Trstu, Via Milano šte. 39.

KLINIKA Dr. CICERO

POSTOJNA

Notranje bolezni in
operacije.

ŽARKI X

hitro zdravljenje jetlič-
nega vnetja vršcev.

IVAN KERŽE

ima v lastni zalogi najraznovrstnejše
kuhinjske in druge hišne
potrebščine

Iz aluminija, steklovine, lesa, emailirane
prsti itd. CENE NIZKE.
TRST, PIAZZA S. GIOVANNI št. 1

**Si naročen
na „Novice“?**

Čevljarnica Forcessin

Odlikovane na mednarodni razstavi v Genovi z „Diploma di gran premio“

TRST - Via Giuseppe Caprin šte. 5 pri Sv. Jakobu - TRST

Kdor išče obuvale
cenó a vendar lepo,
ta bo pomislil malo,
ne kupil kar na slepo!

In žel bo k „FORCESSINU“,
ki v Trstu vsem od kraja
— nbožem al' bogatinu —
najboljše čevlje daje ...

Čevlji za delo
L 48.—

Čevlji za delo
L 48.—

Kupujte vedno le
holandski kakao

DE JONG'S

ki mu gre prvenstvo po pristnosti in kakovosti!

Tržaška posojilnica in hranilnica

registrirana zadruga z omejenim poročtvom

uraduje v svoji lastni hiši
ulica Torre blanca 19, I. nad.

Sprejema navadne hranilne vloge
na knjižice, vloge na tek. račun in
vloge za ček. promet ter obrestuje

po 4%

večje in stalne vloge po dogovoru.
Sprejema Dinarje na tekoči račun
in jih obrestuje po dogovoru.

Daje posojila na vknjižbe, me-
nice, zastave in osebne kredite.
Obrestna mera po dogovoru.
Na razpolago varnostna celica (safes)

Uradne ure za širanke od 8¹/₂ - 13, 16-18
Ob nedeljah je urad zaprt
Telefon št. 23-67.

Najstarejši sloven. denarni zavod

Zobozdravnik

Dr. L. Mermolja

sprejema

v GORICI na Travniku 5

II. nadstropje

Zobozdravnik

Dr. D. Sardoč

špecialist za ustne
in zobne bolezni

perfekcioniran na dunajski kliniki

ordinira

v TRSTU

Via Imbriani 16/III. (pri Sv. Giovanni)
od 9—12 in od 3—7 ure

JAKOB BEVC - TRST

urarna in zlatarna

Trst - Campo S. Giacomo št. 5

Podružnica: S. M. Magdalena zg. št. 1

ZLATO kupuje v vsaki množini po najvišjih cenah

KRONE plačuje više kot vsi drugi

RAZNA DARILA ZA BIRNANCE.